

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

LÆREPLAN FOR FAGET

MUSIK

INDHOLD

Indledning	3
Skolens opgave	3
Læreplanernes opbygning	4
Tværgående temaer	5
Fagformål	8
Introduktion	8
Trinforløb for 1.- 2. klassetrin	9
Musikudøvelse	9
Musikalsk skaben	10
Musikforståelse	11
Trinforløb for 3.-4. klassetrin	12
Musikudøvelse	12
Musikalsk skaben	13
Musikforståelse	13
Trinforløb for 5.-6. klassetrin	15
Musikudøvelse	15
Musikalsk skaben	16
Musikforståelse	16
Trinforløb for 9. og 10. klassetrin	18
Musikudøvelse	18
Musikforståelse	19
Sproglig udvikling	21
It og medier	22
Innovation og entreprenørskab	23
Kulturforståelse	24
Fagteamets overordnede plan.....	25
Evaluerings	26
Obligatorisk evaluering: Prøver og prøvelignende bidrag	28
Kilder	29
Bilag.....	31
Pejlemærker for god undervisning.....	32
Center for Pædagogiks læreplansgrupper	33

INDLEDNING

Dansk Skoleforening for Sydslesvigs læreplaner er gældende for 1.-10. klasse. Læreplanerne er bindende for undervisningen og opfylder de faglige krav, som stilles i de officielle slesvig-holstenske læreplaner for grundskolen 1.-4. klassetrin og fællesskolen 5.-10. klassetrin, men ligger ellers i form og indhold så tæt op ad de danske læreplaner – forenkledede Fælles Mål – som muligt. Læreplanerne for fagene knytter an til det pædagogiske arbejde, som dagtilbuddet ud fra pædagogiske læreplaner er forpligtet på. Læreplanerne er derfor også på tværs af fagene en ledetråd for skolens pædagogiske arbejde fra vuggestue til gymnasium ved Skoleforeningen.

SKOLENS OPGAVER

Læreplanerne er i overensstemmelse med Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.'s formålsparagraf¹ og skal sikre, at eleverne på de danske skoler tilegner sig viden om det danske mindretal i Sydslesvig og får mulighed for at vælge et eget tilhørsforhold til dette. Dansk Skoleforenings formålsparagraf og gældende lovgivning i vedtægterne beskriver endvidere visionen for vores skolevæsen og udstikker mål og idealer, som skal være ledende for skolens dagligdag:

- (1) Det er skolens opgave i samarbejde med forældrene at fremme elevernes tilegnelse af kundskaber, færdigheder, arbejdsmetoder og udtryksformer, der medvirker til den enkelte elevs alsidige, personlige udvikling.
- (2) Skolen må søge at skabe sådanne rammer for oplevelse, virkelyst og fordybelse, at eleverne udvikler erkendelse, fantasi og lyst til at lære, således at de opnår tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.
- (3) Skolen skal gøre eleverne fortrolige med dansk og tysk kultur og bidrage til forståelse for andre kulturer og for menneskets samspil med naturen. Skolen forbereder eleverne til medbestemmelse, medansvar, rettigheder og

pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens undervisning og hele daglige liv må derfor bygge på åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

Det betyder, at skolen...

er et værdifuldt bidrag til barnets og den unges dannelse og derfor skal udvikle undervisnings- og læringsmiljøet, så det støtter eleverne i deres dannelsesproces. Dette gør skolen ved at give plads til forskellighed, hvor der aktivt skabes trivsel, læring og udvikling for alle børn og unge i skolen. Det er centralt for elevernes trivsel, alsidige udvikling og muligheder at opleve sig som værdifulde deltagere i sociale og faglige fællesskaber. Derfor skal skolens arbejde tilrettelægges på en måde, der tilgodeser mange forskellige behov og skaber deltagelsesmuligheder for alle. Et øget fokus på de enkeltes udfordringer og styrker er med til at fremme gensidig accept og respekt.

Børn og unge i Sydslesvig vokser op i en flersproget kontekst, hvor sproget i dagtilbud, skoler og fritidstilbud er dansk. På vestkysten spiller frisisk desuden en væsentlig rolle. Samtidig skal de dygtiggøres til at deltage i det tyske samfund og til at kunne begå sig i en globaliseret og digitaliseret verden. Målet er derfor at opnå så høj en sproglig kompetence som mulig, da sproget på mange måder er nøglen til den enkeltes læring. Derudover er det danske sprog også en særlig identitetsmarkør for barnet og den unge i det danske mindretal i Sydslesvig. Den sprogdidaktiske opgave er derfor central i alle fag.

Ud over tilegnelsen af faglige kompetencer skal undervisningen i alle fag således bidrage til, at eleverne udvikler personlige kompetencer samt overordnede lærings-, social- og sprogkompetencer. Den løbende udvikling af disse overordnede kompetencer gør det i stigende grad muligt for eleverne at planlægge, analysere og evaluere deres egne læringsprocesser.

Skolerne er dannelses- og uddannelsesinstitutioner for det danske mindretal i Sydslesvig og for de med mindretallet samarbejdende frisere. De danske skoler har deres forankring i nationale, kulturelle, miljøbevidste og demokratiske

1 Vedtægter for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. vedtaget af Fællesrådet den 24. februar 2011 § 3.

værdier. Skolen skal gøre eleverne fortrolige med dansk, tysk og frisisk kultur, ligesom den skal skabe rammer for, at eleverne kan udvikle nysgerrighed og forståelse for værdien af kulturel mangfoldighed, forståelse for vigtigheden af at tage ansvar for et bæredygtigt miljø samt aktivt medborgerskab. Sammen med mindretalsdimensionen, herunder forholdet mellem mindretal og flertal, er disse værdier og emner derfor tilgodeset i form af obligatoriske emner i fagene, ligesom de også indgår i de tværgående temaer, således at eleverne kan forholde sig til mindretalene i det dansk-tyske grænseland.

Undervisningen er det centrale sted...

hvor skolen omsætter sin dannelses- og uddannelsesopgave. Skolens undervisningsbegreb er meget bredt og går længere end den traditionelle opdeling i fag og lektioner. Den gode undervisning er overordnet den, som planlægges, gennemføres og evalueres af læreren i tæt samarbejde med teamet med udgangspunkt i en feedback- og evalueringskultur mellem elev og lærer. Den gode undervisning er endvidere varieret og differentieret i forhold til elevernes forskellige forudsætninger og erfaringsviden og er præget af en tydelig retning, struktur og forventninger. Se endvidere bilag 1 med Undervisningsministeriets 12 pejlemærker for god undervisning.

Frisisk på vestkysten

Skoleforeningen tilbyder frisiskaktiviteter under den frivillige undervisning på skolerne på vestkysten. For eleverne på Risum Skole/Risem Schölj gælder det, at de modtager undervisning, så dansk og frisisk er ligestillede sprog. Det betyder, at Skoleforeningens læreplaner for elever fra Risum Skole/Risem Schölj skal suppleres og reflekteres med mål for fagene.

LÆREPLANERNES OPBYGNING

Læreplanerne består af en beskrivelse af det enkelte fags formål, en kort introduktion til faget, en matrix over fagets kompetenceområder og kompetencemål med tilhørende uddybende beskrivelse samt vejledning for faget. Endvidere er der fire tværgående temaer: Sproglig udvikling, it og medier, innovation og entreprenørskab samt kulturforståelse.

Kompetencemål

Læreplanerne består af fagets centrale kompetenceområder,² der er ens for alle trinforløb, med tilhørende overordnede kompetencemål, der beskriver, hvad eleverne skal kunne på fagenes gældende trin. Kompetencemålene skal danne grundlag for lærerens planlægning af undervisningen samt dialog med skolens medarbejdere, forældre og elever om elevens læring.

De overordnede kompetencemål er bygget op af indtil seks **færdigheds- og vidensområder**.³ Færdigheds- og vidensområderne er konkrete mål, der beskriver de færdigheder og den viden, eleverne skal tilegne sig frem mod kompetencemålet. Færdigheds- og vidensområderne sikrer en systematik mellem det, eleverne skal kunne, og undervisningens indhold.

I lighed med de Forenklede Fælles Mål i Danmark gælder, at både kompetence-, færdigheds- og vidensmål er mål over middel. Det er således fælles mål for alle, men det forventes ikke, at alle elever opfylder målene til fulde. Hermed adskiller vores mål sig fra de slesvig-holstenske læreplaner, der opererer med mindstekrav til elevernes læring.

Målene er opstillet i **faser**, som tydeliggør den udvikling, eleverne skal igennem i trinforløbet i faget. Faserne er ikke knyttet til bestemte klassetrin. Det er op til læreren at tilrettelægge undervisningen inden for et trinforløb.

Målene og undervisningen tilgodeser de forskellige kravniveauer i forhold til de afslutningsmuligheder, der er i fællesskolen. Alle elever skal dog uanset forventet afslutningsniveau undervises og vurderes på de tre taksonomiske niveauer: I reproduktion, II anvendelse og reorganisering og III vurdering, perspektivering og refleksion.⁴

Undervisningen tilrettelægges med udgangspunkt i kompetenceområderne og under hensyntagen til de tværgående temaer, men skal samtidig også forholde sig til skolens og fagets overordnede formål.

- ² I faget matematik består læreplanen af fagets centrale stofområder.
- ³ I faget tysk arbejdes med KMK-Bildungsstandards.
- ⁴ Begreberne kan variere lidt i de enkelte fag.

Opmærksomhedspunkter

I læreplanerne for dansk og matematik er der indført opmærksomhedspunkter inden for kerneområder. Det er områder, som er grundlæggende for, at eleverne kan følge med i alle fag.

Opmærksomhedspunkterne beskriver det forventede minimumskrav inden for målene, der er nødvendigt for, at eleven kan følge med i undervisningen. Hvis en elev ikke når det niveau, der er beskrevet i opmærksomhedspunktet, er læreren forpligtet til gå i dialog med skolelederen og skolens ressourcepersoner om, hvordan eleven kan hjælpes. Nogle af opmærksomhedspunkterne indgår i Dansk Skoleforening for Sydslesvigs Fælles Evaluering.

TVÆRGÅENDE TEMAER

Der er fire tværgående temaer i læreplanerne, som skal integreres i undervisningen: **sproglig udvikling, it og medier, innovation og entreprenørskab** samt **kulturforståelse**. Temaerne er indarbejdet i fagenes læreplaner.

Sproglig udvikling

Mål for sproglig udvikling er indarbejdet i målene for fagene og er uddybet i Mål for Sprog og Læsning. Sprogarbejdet i skolen tager udgangspunkt i de særlige sproglige forhold, som fx den flersprogede kontekst, som eleverne i mindretallets skolevæsen i Sydslesvig naturligt befinder sig i. Eleverne skal udvikle strategier til udvikling af begreber og ordforråd, så deres sprogkundskaber ikke bliver en hindring for den faglige læring. Det er grundlæggende for sprogarbejdet i hele skoleforløbet, at der tages udgangspunkt i de fire sprogfærdigheder: lytte, samtale, læse og skrive. Sprog skabes i mange sammenhænge, og for at styrke elevernes kommunikative kompetence inddrages og veksles der mellem de fire sprogfærdigheder i undervisningen.

It og medier

It- og mediekompetencer bliver stadig mere centrale i samfundet – og derfor også i skolen. Eleverne skal kunne anvende it og forstå medierne og deres indflydelse på samfundet for derigennem at opnå kompetence til at kunne reflektere over egen brug af de sociale medier og til at opnå egne og fælles mål gennem medierne.

It- og mediekompetencer og evnen til at ajourføre dem er således væsentlige forudsætninger for, at man som borger kan tage aktivt del i et medialiseret og digitaliseret samfund.

I undervisningsforløb, hvor it og medier indgår, skal eleverne opnå og anvende en række digitale kompetencer under hensyntagen til skolens it-mæssige rammebetingelser.

Eleverne kan i løbet af et undervisningsforløb indtage forskellige positioner. I det tværgående tema it og medier opereres der med fire positioner:

- eleven som kritisk undersøger
- eleven som analyserende modtager
- eleven som målrettet og kreativ producent
- eleven som ansvarlig deltager.

I praksis er der tale om flydende grænser, men de fire elevpositioner beskriver og afgrænser nogle særlige kendetegn for elevernes læreprocesser.

Innovation og entreprenørskab

I det tværgående tema innovation og entreprenørskab skal eleverne udvikle innovative og entreprenante kompetencer, så de kan anvende deres personlige, faglige og sociale ressourcer, uanset om de vil påvirke deres eget liv, deltage aktivt i samfundet eller starte aktiviteter eller virksomheder.

Innovation og entreprenørskab er orienteret mod varierede og praksisorienterede undervisningsformer. Innovation og entreprenørskab kan indgå som integrerede dele af fagundervisningens indhold og form eller udmøntes i procesorienterede undervisningsforløb, der er karakteriseret ved processen fra ide til handling og realisering samt elevernes arbejde med viden i praksis. Der er således fokus på elevernes kompetencer til at skabe, udvikle og handle samt evne til at organisere, kommunikere og samarbejde.

Målet er at motivere eleverne til at indgå i samfundet som aktive medborgere, iværksættere og innovative medarbejdere. Samtidig skal eleverne gives forudsætninger for at håndtere de udfordringer og udnytte de muligheder, der er forbundet med at være individ i en foranderlig verden.

Kulturforståelse

Kulturforståelse er et tværgående tema og den grundlæggende dannelseshorisont, som Skoleforeningens vedtægter forpligter vores dagtilbud og skoler på. Skolens almindelige virksomhed og omdrejningspunkt i mindretallets hverdagsliv danner det naturlige fundament for dette tværgående tema og byder på særlige muligheder.

Temaet kulturforståelse lægger vægt på at videreudvikle elevernes kulturelle viden, forståelse og bevidsthed i et fordomsfrit læringsrum. Eleverne skal gennem arbejde med temaet opnå reflekteret indsigt i deres egen og andres kulturelle baggrund og herved sættes i stand til at anvende et komplekst og dynamisk kulturbegreb.

Eleverne skal få mulighed for at reflektere over deres egen virkelighed i relation til deres omverden. Temaet skal stimulere elevernes interesse for og evne til at stille spørgsmål til det danske mindretals selvforståelse for at nå forståelse for kulturelle fællesskaber, herunder især kulturelle mindretals betydning og vilkår lokalt, regionalt og internationalt.

Det tværgående tema kulturforståelse skal således fremme elevernes alsidige udvikling samt forbedre deres kulturelle kompetencer på forskellige niveauer. Eleverne skal både udvikle forståelse for kulturel kompleksitet og lære at gå i fordomsfri interkulturel dialog med andre (interkulturel kompetence). Eleverne skal endvidere få indsigt i, at kulturer er bundet sammen relationelt, påvirker hinanden gensidigt og er i stand til at komplementere hinanden og skabe nye transkulturelle fællesskaber (transkulturel kompetence).

Det tværgående tema kulturforståelse tager udgangspunkt i den præmis, at eleverne i Sydslesvig

vokser op i en flerkulturel kontekst med en skolehverdag i et mindretal omgivet af en flertalskultur. Temaet skal klæde eleverne på til at udvikle et reflekteret kulturelt ståsted og forberede dem på at blive medborgere i det lokale samfund, de lever i, samt verdensborgere i en globaliseret virkelighed.

Nøglen til denne begrebshorisont er elevernes egen sydslesvigske dagligdag præget af først og fremmest dansk, tysk, frisisk, plattysk og i stigende grad også engelsk samt andre sprog og kulturer.

Det frisiske mindretal er ligesom det danske mindretal og tyske flertal en del af Sydslesvig. For at eleverne skal kunne begå sig i det omgivende samfund, skal de således også stifte bekendtskab med frisisk sprog og kultur samt det frisiske mindretals vilkår.

Der er fokus på elevernes nysgerrighed på egne rødder og forståelse for andres. Temaet skal sådan fremme elevernes kritisk-analytiske sans og styrke deres evner til at interagere i komplekse kulturelle sammenhænge samt udvikle deres kompetencer til at skabe, udvikle og handle med kulturel bevidsthed.

Det tværgående tema tager højde for den særlige situation i mindretallets skoler, der gør alle aktører i skolevæsenet til naturlige kulturambassadører. Elevernes løbende fordybelse i processer, der udvikler deres kulturforståelse, er centralt i alle fag og lægger sig op ad temaerne sproglig udvikling og innovation og entreprenørskab.

Det handler om at italesætte og perspektivere kulturdimensionen i alle fag.

Begrebsafklaring

Entrepenørskab: Entrepenørskab er, når der bliver handlet på muligheder og gode idéer, og disse bliver omsat til værdi for andre. Den værdi, der skabes, kan være af økonomisk, kulturel eller social art.⁴

Viden: omfatter både viden om et emne og forståelse, dvs., om man er i stand til at sætte sin viden i sammenhæng og forklare den for andre. Kan være både om teori og praksis.

Færdigheder: omfatter brug af tilegnet viden til at gøre eller udføre opgaver og opgaveløsning. Kan være praktiske, kognitive, kreative eller kommunikative færdigheder.

Kompetencer: omfatter evnen til at anvende viden og færdigheder (personligt, socialt og meto- disk) i en given kontekst og/eller ny sammenhæng samt reflektere over opgaveløsningen.

Trinforløb: Hele skoleforløbet 1.-10. klasse er inddelt i fem trinforløb: 1-2. kl., 3-4. kl., 5-6. kl. 7-9. kl. og 10 kl. eller 7.-10. kl. (musik og billedkunst 9.-10. kl.).

Faser: Færdigheds- og vidensområderne er opdelt i faser, der viser den faglige progression hen til at kunne opfylde kompetencemålet. Faserne svarer til antal klassetrin. Faserne behøver dog ikke at følge klassetrinnet, og man kan godt arbejde med mere en én fase af gangen.

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser		
Læsning	Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge	Finde tekst		
		1.	Eleven vurderer relevansen af søgeresultater på søgeresultatsider	Eleven har viden om søgemetoder og læsestrategier
		2.	Eleven kan gennemføre en billed- og fuldtekstsøgning	Eleven har viden om teknikker til billed- og fuldtekstsøgning

4 Definition fra Fonden for Entreprenørskab:

<http://www.ffe-ye.dk/undervisning/videregaende-uddannelser/entreprenoerskab>

FAGFORMÅL

Eleverne skal i faget musik udvikle kompetencer til at opleve musik og til at udtrykke sig i og om musik, herunder synge danske sange. Faget skal bibringe dem forudsætninger for livslang og aktiv deltagelse i musiklivet og for at kunne forholde sig til samfundets mangeartede musiktilbud.

Stk. 2. Eleverne skal beskæftige sig aktivt og skabende med musik. Faget skal medvirke til elevernes følelsesmæssige og intellektuelle udvikling, udvikling af koncentration og motorik samt øge deres forståelse af sig selv som en del af et fællesskab.

Stk. 3. Eleverne skal i faget musik udvikle forståelse af dansk og udenlandsk musiktradition som en del af kulturlivet, både i grænseregionen og som den indgår i dels det aktuelle samfundsliv, dels i et historisk perspektiv. Herigennem får eleverne mulighed for at forberede sig til et liv som demokratiske borgere i et medialiseret og digitaliseret globalt samfund.

INTRODUKTION

Faget musik er et obligatorisk fag i Dansk Skoleforening for Sydslesvig fra 1. til 6. klasse og er opdelt i tre trinforløb: **indskolingen, 3.-4. klasse** og **5.-6. klasse**. Endvidere er musik sammen med billedkunst obligatorisk valgfag i **9. og 10. klasse**.

I faget musik skal eleverne beskæftige sig med samtidens musik, som må forstås på baggrund af kendskab til musikkens mangfoldighed både historisk og genremæssigt. Der arbejdes med musik i forskellige stilarter og med såvel traditionelle som mere eksperimenterende udtryksformer. Udgangspunktet for undervisningen er den danske musikkultur, men med baggrund i elevernes flersprogede hverdag inddrages tysk musikkultur også. Den stigende globalisering og udviklingen af det multikulturelle samfund betyder endvidere, at musik fra andre kulturer og subkulturer også skal præsenteres i undervisningen.

Læreplanen omfatter tre kompetenceområder: **Musikudøvelse, musikalsk skaben** og **musikforståelse**.

Det er centralt, at undervisningen i musik giver eleverne den praktiske erfaring og teoretiske viden, som giver dem mulighed for at udtrykke sig i, om og til musik, og som er afgørende for oplevelsen af og glæden ved musik.

Undervisningen tilrettelægges med udgangspunkt i kompetenceområderne og under hensyntagen til de tværgående temaer. Læreplanen beskriver undervisningens progression i fagets trinforløb og danner grundlag for en helhedsorienteret undervisning.

Det er væsentligt, at der i det enkelte undervisningsforløb arbejdes med flere færdigheds- og vidensmål på tværs af kompetenceområderne. Det skal endvidere tilstræbes, at undervisningen tilrettelægges, så den vekselvirker mellem den enkeltfaglige fordybelse og det tværfaglige arbejde.

Det skal sikres, at eleverne løbende tilegner sig fagbegreberne på både dansk og tysk.

Læs mere i vejledningen for faget musik.

Følgende er en uddybende beskrivelse af målene i fagets matrix – se særskilt bilag.

TRINFORLØB FOR 1.- 2. KLASSETRIN

Undervisningen bygger på elevernes nysgerrighed og umiddelbare lyst til at bruge krop og stemme. Undervisningen skal være alsidig med hensyn til indhold såvel som aktivitetsformer, og det musikalske stof er generelt præget af enkelhed og overskuelighed. Elevernes oplevelser og erfaringer med musik fra hverdagen medtænkes i forbindelse med planlægning af undervisningen.

Det er centralt, at eleverne lærer at deltage hensigtsmæssigt i et musikalsk fællesskab. Det sker gennem sang og spil, men også i arbejdet med et repertoire af nye og gamle sang- og bevægelseslege samt lette fællesdanske.

Det skabende arbejde skal foregå inden for tydelige rammer i forhold til bl.a. rytmisk kompleksitet, toneomfang, dynamik og tempo. Det er centralt, at eleverne lærer at eksperimentere med forskellige klangkilder og deres lyd kvaliteter med hensyn til mangfoldighed og variationsmuligheder.

I arbejdet med **musikforståelse** lægges hovedvægten på musiklytning, som foregår i fællesskab. Det er centralt, at eleverne udvikler gode lyttestrategier.

MUSIKUDØVELSE

Kompetenceområdet **musikudøvelse** omfatter fire færdigheds- og vidensområder:

- **Sangrepertoire** fokuserer på elevernes kendskab til et udvalg af nyere og ældre sange og salmer samt udvalgte rim og remser.
- **Sangteknik** er centeret omkring elevernes kendskab til basal sangteknik gennem legende aktiviteter.
- **Sanglege og bevægelse** fokuserer på elevernes evne til at deltage i musikalske fælleslege.
- **Spil** omhandler elevernes evne til at deltage i enkelt sammenspil.

Sangrepertoire

Eleverne skal opbygge kendskab til et repertoire af nye og ældre sange og salmer på dansk og til dels også på tysk. Det drejer sig om børnesange, årstids- og højtidsange samt salmer og bibelhistoriske sange. Den enstemmige fællessang er helt central i 1. trinforløb. Gennem fællessangen skal eleverne opbygge et varieret repertoire af sange, som dels knytter sig til elevernes hverdag og stimulerer deres forestillingsverden og fantasi samt dels repræsenterer den kulturelle sangtradition. Eleverne skal desuden lære rim og remser og herigennem udvikle deres sprog, rytmi og frasering.

Sangteknik

Eleverne skal styrke deres sikkerhed i intonation og bevidsthed om egen stemme. Fællessangen

skal fortrinsvis foregå uakkompagneret eller med diskret akkompagnement. Sangene skal synges i et passende lyst stemmeleje afpasset efter deres karakter, og eleverne opfordres jævnlige til at synge små solistiske passager. Elevernes intonation styrkes gennem arbejde med vekselsang og ekkosang.

Det er væsentligt, at eleverne får positive erfaringer med det at synge.

Eleverne skal desuden lære at synge efter musikalske anvisninger. Det er vigtigt for elevernes stemmebevidsthed, at de udfolder sig kreativt, legende og eksperimenterende med stemmens mangfoldige udtryksmuligheder. Eleverne skal eksperimentere med stemmen med udgangspunkt i forskellige karakterer. Stemmens ud-

tryksmuligheder udfordres også ved at eleverne lærer at synge på forskellige måder. Det kan eksempelvis være dybt/højt, svagt/kraftigt, inderligt/udtryksfuldt eller fint/groft.

Sanglege og bevægelse

Eleverne skal tilegne sig elementære musikalske færdigheder med udgangspunkt i forskellige legeaktiviteter. Eleverne skal arbejde i bevægelsesforløb, hvor flere elementer, herunder sang, spil og bevægelse, indgår i en helhed. Eleverne skal gennem danse og sanglege opnå erfaringer med kropslig musikalsk udfoldelse, og eleverne skal herigennem udvikle deres musikalitet, herunder

puls- og periodefornemmelse, opmærksomhed og samarbejdsevne.

Spil

Eleverne skal lære at deltage i musikalske sammenhænge med anvendelse af udvalgte percussioninstrumenter. Percussion dækker over slaginstrumenter, herunder tromme, xylofon, tamburin og claves. Det er centralt, at eleverne lærer at følge en fælles grundpuls. Undervisningen tilrettelægges, så den instrumentale musikudøvelse i høj grad bruges som ledsagelse til sang, leg og bevægelse.

MUSIKALSK SKABEN

Kompetenceområdet **musikalsk skaben** omfatter fire færdigheds- og vidensområder:

- **Lydformning** tager sit udgangspunkt i elevernes arbejde med at skabe lydillustrationer med krop, stemme og klangkilder.
- **Komposition** fokuserer på elevernes arbejde med at skabe enkle sange.
- **Improvisation** er centreret omkring elevernes arbejde med at udføre enkle improvisationer med stemme, krop og andre klangkilder.
- **Bevægelse** omhandler elevernes arbejde med at skabe enkle bevægelser til musik.

Lydformning

Eleverne skal lære at undersøge, udvælge og sammensætte lyde og klange til lydillustrationer. Det kan eksempelvis være rim, remser, egne fortællinger eller korte eventyr. Elevernes lydillustrationer skal understrege og udbygge det givne oplæg. Eleverne skal arbejde med både klangflader og pulsfaste lydforløb og med anvendelse af både krop, stemme, digitale medier og andre klangkilder med vekslende fokus.

Komposition

Eleverne skal arbejde med at lave egne sange. Eleverne skal lære at eksperimentere med forskellige klangkilder og deres lyd kvaliteter med hensyn til mangfoldighed og variationsmuligheder. Det er vigtigt, at det skabende arbejde foregår inden for tydelige, men også udfordrende rammer i forhold til rytmisk kompleksitet, toneomfang, dynamik og tempo.

Improvisation

Eleverne skal lære at arbejde med improvisation i skabende processer. Improvisation handler om at skabe et musikalsk produkt af øjeblikkets inspiration og med anvendelse af fri fantasi, men det skal dog foregå inden for klart udstukne rammer med begrænsede valgmuligheder. Improvisation kan eksempelvis foregå via digtesang eller via forskellige lege og eksperimenteringsøvelser på instrumenter og andre klangkilder. Improvisation knyttes til bevægelse, sang og sammenspil.

Bevægelse

Eleverne skal lære at bruge kroppen til at skabe enkle bevægelsesmønstre til musik. Eleverne skal i arbejdet tage udgangspunkt i egne bevægelsesmønstre. Arbejdet med at sætte bevægelser til musik skal foregå inden for tydeligt beskrevne rammer, men med så mange valgmuligheder, at eleverne føler ejerskab over produktet.

MUSIKFORSTÅELSE

Kompetenceområdet **musikforståelse** omfatter to færdigheds- og vidensområder:

- **Musikoplevelse** fokuserer på elevernes evne til at lytte opmærksomt til musik.
- **Instrumentkendskab** omhandler elevernes evne til at genkende klangen af forskellige instrumenter.

Musikoplevelse

Eleverne skal lære at rette deres opmærksomhed mod forskellige former for musik og i forlængelse heraf lære at udtrykke deres associationer. Musikstykkerne udvælges på en sådan måde, at de kan stimulere den musikalske forestillings- evne eller associeres til noget konkret. Det kan eksempelvis være stemninger, naturoplevelser, dyr eller steder. Desuden skal musikstykkerne repræsentere mange genrer, herunder klassisk, rock, opera og jazz.

Instrumentkendskab

Eleverne skal lære forskellige instrumenter at kende, herunder deres klang og musikfaglige betegnelse. I undervisningen skal eleverne undersøge spilleteknik, lyd dannelse og klang på en stor del af skolens musikinstrumentarium. Eleverne skal desuden præsenteres for forskellige karakteristiske instrumenter og instrumentgrupper i indspillet musik fra forskellige genrer og kulturer.

TRINFORLØB FOR 3.-4. KLASSETRIN

Undervisningen bygger på, at eleverne i stigende grad skærper deres bevidsthed om den enkeltes betydning for det musikalske fællesskab. Det musikalske stof er fortsat præget af enkelhed, men stoffet består nu i højere grad af musikalske helheder af sammensat karakter, og eleverne er i stigende grad med til at fastlægge rammerne for de skabende processer. Det er centralt, at eleverne lærer, hvorledes digitale muligheder kan inddrages i det skabende musikalske arbejde.

I arbejdet med musikforståelse sættes musikken nu ind i en historisk sammenhæng, og der påbegyndes et arbejde med musikanalyse. Det er centralt, at eleverne opnår et vist kendskab til det klassiske instrumentarium samt udvalgte klassiske komponister og værker, der historisk set knytter sig til dette instrumentarium.

MUSIKUDØVELSE

Kompetenceområdet **musikudøvelse** omfatter fire færdigheds- og vidensområder:

- **Sangrepertoire** fokuserer på at øge elevernes kendskab til både nye og gamle sange og salmer.
- **Sangteknik** er centreret omkring elevernes evne til at synge med god klang og intonation.
- **Fællesdans** omhandler elevernes kendskab til et bredt udvalg af både nyere og ældre fællesdans.
- **Spil** fokuserer på at lære eleverne at spille sammen.

Sangrepertoire

Eleverne skal udbygge deres repertoire med nyere og ældre sange og salmer, herunder viser, årstids- og højtidsange, under hensyntagen til variation i tempo, stemning, stilart og tekstindhold. Der tages udgangspunkt i den danske sangtradition i bred forstand. Sange på tysk og frisisk inddrages også.

I undervisningen skal eleverne arbejde med, hvordan sangbøger er bygget op, og hvordan teksterne i sangene kan formidle en historie eller et særligt budskab. Den enstemmige fællessang er fortsat central.

Sangteknik

Eleverne skal arbejde med at udvikle en god intonation, og de skal arbejde med at udvide stemmens ambitus (toneomfang) samt bruge kroppen hensigtsmæssigt til støtte for sangstemmen. Eleverne skal lære, at sange alt efter deres karakter fordrer forskellig stemmekvalitet, udtryk og sangstil. Efterhånden skal eleverne lære at synge sammen i enkel flerstemmig sang. Det kan

eksempelvis være kanonsang, over- og understemmer eller ostinatbaserede stemmer.

Fællesdans

Eleverne skal lære forskellige fællesdans og herigennem gøre sig erfaringer med dans som musikalsk udtryksform. Der skal indgå nye og gamle fællesdans af dansk og udenlandsk oprindelse. Disse danse skal styrke elevernes kropslige erkendelse af elementære musikalske forhold, herunder dynamik, form og rytme. Eleverne skal gennem danseaktiviteterne styrke deres puls- og periodefølelse.

Spil

Eleverne skal lære at indgå i sammenspil med inddragelse af først og fremmest musiklokalets instrumenter. Eleverne spiller sammen i såvel større som mindre grupper og bevidstgøres herigennem om deres egen rolle i den musikalske helhed i et orkester. Den enkelte elev skal desuden have mulighed for at blive mere fortrolig med et enkelt instrument. Der lægges vægt på et varieret sammenspilsrepertoire samt arbejde med både melodispil, gehør og brug af notation.

MUSIKALSK SKABEN

Kompetenceområdet **musikalsk skaben** omfatter fire færdigheds- og vidensområder:

- **Lydformning** tager sit udgangspunkt i elevernes arbejde med at skabe lydillustrationer under anvisning.
- **Komposition** fokuserer på elevernes arbejde med at skabe musik med udgangspunkt i rytme, sprog og stemmebrug.
- **Improvisation** er centreret omkring elevernes arbejde med at udføre enkle improvisationer med instrumenter.
- **Bevægelse** omhandler elevernes arbejde med at skabe bevægelsesmønstre med sikker puls- og periodeforfølelse.

Lydformning

Eleverne skal fortsat arbejde med at undersøge, udvælge og sammensætte lyde og klange. Eleverne eksperimenterer fortsat med at skabe lydillustrationer, men eleverne skal i stigende grad udfordres via anvisninger og rammer. Eleverne skal lære at arbejde varieret både med og uden brug af it.

Komposition

Eleverne skal lære at lave små melodier og musikstykker, herunder lave egne raptekster. Arbejdet foregår enkeltvis eller i mindre grupper. Det er væsentligt, at sprog og musik arbejdes sammen, og at hver enkelt elev kan præge arbejdet. Det er centralt, at der indgår skriveprocesser i elevernes arbejde med komposition, herunder nedskrivning af egne tekster.

Improvisation

Eleverne skal lære at improvisere på instrumenter i musikalske forløb. Improvisation foregår i form af mellemspil eller improvisationsvers og i forbindelse med arrangement i form af afprøvelse af forskellige forspil, instrumenteringer og formforløb. Improvisation foregår fortsat med stemme, på instrumenter og andre klangkilder, men det er væsentligt, at eleverne også kan gøre sig erfaringer med improvisation på melodibase-rede instrumenter.

Bevægelse

Eleverne skal fortsat bruge kroppen til at skabe bevægelsesmønstre til musik, men kravene til kompleksitet og udtryk øges. Eleverne skal i arbejdet med bevægelsesmønstrene udvikle deres puls- og periodeforfølelse ved at skabe bevægelse til musikstykker, som indeholder flere tydelige formler.

MUSIKFORSTÅELSE

Kompetenceområdet **musikforståelse** omfatter fire færdigheds- og vidensområder:

- **Musikoplevelse** fokuserer på elevernes evne til at formidle egne musikoplevelser samt på at kunne indgå i en koncertsituation.
- **Instrumentkendskab** omhandler instrumentering i forskellige genrer og instrumenters klang og navne.
- **Analyse** fokuserer på elevernes brug af begreberne formforløb, dynamik og klangfarve.
- **Musikhistorie** tager sit udgangspunkt i elevernes arbejde med udvalgte musikeksempler fra primært den vesterlandske musikkultur.

Musikoplevelse

Eleverne skal lære at udtrykke deres musikoplevelser i varierede udtryksformer. Det kan eksem-

pelvis være i rytmik, dans, dramatisering, maleri eller fortælling. De musikeksempler, der præsenteres for eleverne, skal være forholdsvis korte

med klare strukturelle præg. Eleverne skal fortsat udtrykke deres musikoplevelse ud fra associationer, men opmærksomheden rettes i stigende omfang mod væsentlige strukturelle træk ved musikken, herunder form, rytme, dynamik og instrumentation. Eleverne præsenteres for musik i professionel udførelse – indspillet eller levende fremført. Det kan eksempelvis være af professionelle musikere eller af elever fra den lokale musikskole. Eleverne skal efterhånden lære at være fortrolige med tilhørers rolle i forskellige koncertsituationer.

Instrumentkendskab

Eleverne skal først og fremmest lære symfoniorkestrets klassiske instrumentarium at kende, men øvrige instrumenter inddrages fortsat. Med udgangspunkt i forskellige typer af instrumenter skal eleverne lære forskellige genrer at kende, således at de kan redegøre for typiske genrebaserede variationer i instrumenteringen.

Analyse

Eleverne skal i arbejdet med musikanalyse lære at beskæftige sig med væsentlige strukturelle træk ved udvalgte musikstykker. Almindelig mu-

sikalsk fagterminologi, herunder form, dynamik og klangfarve, indføres efterhånden, således at eleverne kan begynde at inddrage fagbegreber i analysen. Musikanalyse handler om at opløse musikken og undersøge nogle af musikens bestanddele. Der fokuseres i vid udstrækning på tydelige karakteristika i de valgte musikstykker. Det kan eksempelvis være iørefaldende rytmiske eller melodiske motiver, den valgte instrumentation, dynamik eller det musikalske formforløb.

Musikhistorie

Eleverne skal opnå kendskab til udvalgte klassiske komponister fra musikhistorien. Der lægges vægt på komponisternes musik samt deres liv og virke, som skal sættes ind i en historisk kontekst. I arbejdet med musikhistorie skal eleverne udvikle deres genrekendskab. Det er derfor væsentligt, at der udvælges klassiske musikeksempler, som repræsenterer et genre- og stilmæssigt varieret repertoire.

Det er centralt, at eleverne som led i arbejdet med musikhistorie tilegner sig viden gennem læsning af fagspecifikke tekster.

TRINFORLØB FOR 5.-6. KLASSETRIN

Undervisningen bygger på, at eleverne i vid udstrækning inddrages i udvalg af indhold og arbejdsform i forbindelse med sang, spil og bevægelse. Det er centralt, at eleverne i fællesskab lærer at tage ansvar for det fælles musikalske udtryk.

Undervisningen bygger på, at eleverne anvender stemme, krop, musikinstrumenter og andre klangkilder, herunder digitale enheder. Hovedvægten lægges på skabende processer, som eleverne skal lære løbende at kvalificere gennem diskussioner, kommentarer og forslag. Det er

centralt, at eleverne lærer at arbejde med at arrangere og bearbejde musik.

Undervisningen bygger på, at eleverne forholder sig mere nuanceret til musik eksempeler.

Eksemplerne skal omfatte forskellige genrer og stilarter, og de præsenteres dels i indspillet form, dels ved koncerter. Hovedvægten lægges fortsat på musiklytning, men musikken sættes i stigende grad ind i en historisk og samfundsmæssig sammenhæng. Det er centralt, at eleverne lærer at reflektere over musik i forhold til kunst og kultur.

MUSIKUDØVELSE

Kompetenceområdet **musikudøvelse** omfatter fire færdigheds- og vidensområder:

- **Sangrepertoire** omhandler elevernes kendskab til sange på flere sprog.
- **Sangteknik** fokuserer på, at eleverne lærer at synge i mikrofon.
- **Fællesdans** fokuserer på elevernes kendskab til danse fra forskellige sammenhænge og kulturer.
- **Spil** tager sit udgangspunkt i elevernes arbejde med musiklokalets elektriske instrumenter i sammenspilssituationer.

Sangrepertoire

Eleverne skal fortsat udbygge deres sangrepertoire med udgangspunkt i væsentlige sange fra den danske kulturtradition, men eleverne skal i stigende grad også lære sange på forskellige sprog, herunder engelsk. Enstemmig sang skal stadig vægtes højt. Fællessangen sættes i relation til de elever, som går i klassen, og eleverne præsenteres om muligt for sange fra de kulturkredse, som klassen repræsenterer. Der stilles i stigende grad krav til elevernes viden om tekstindhold, kontekst og stilart.

Sangteknik

Eleverne skal fortsat videreudvikle egne stemmer og udtryk. Eleverne skal desuden lære at synge i mikrofon, hvilket kan foregå både solistisk og i grupper. I undervisningen arbejdes fortsat med vokal flerstemmighed.

Undervisningen tilrettelægges, så eleverne kan afprøve forskellige sang- og klangidealer.

Fællesdans

Det musikalske samvær i form af dans og bevægelse udbygges med et bredere repertoire af udtryk og stilarter. I undervisningen indgår danse knyttet til udvalgte kulturer og miljøer.

Spil

Eleverne skal lære at spille sammen i såvel større som mindre grupper, hvor principielt alle instrumenter kan inddrages. Opmærksomheden rettes mod det samlede klangbillede og den indbyrdes balance instrumenterne imellem. Elever, som går til spil, opfordres til at medbringe egne instrumenter og til at påtage sig solistopgaver. Eleverne skal arbejde både med gehør og notation som støtte for den praktiske musikudøvelse.

MUSIKALSK SKABEN

Kompetenceområdet **musikalsk skaben** omfatter fire færdigheds- og vidensområder:

- **Arrangement** fokuserer på elevernes arbejde med at arrangere musik ud fra eksperimenter og egne idéer.
- **Komposition** er centreret omkring elevernes arbejde med at skabe musikalske forløb med afsæt i instrumenter og digitale medier.
- **Improvisation** fokuserer på elevernes arbejde med at udføre improvisationer i musikalske forløb.
- **Bevægelse** tager sit udgangspunkt i elevernes arbejde med koreografi.

Arrangement

Eleverne skal lære at bearbejde musik som led i den praktiske udøvelse. Eleverne skal lave arrangementer af musikforløb ud fra eksperimenter og drøftelser. De kvalificerer løbende det musikalsk skabende arbejde gennem diskussioner, kommentarer og forslag. I undervisningen skal eleverne arrangere og spille musik af forskellig karakter. Ud over at arbejde med den klingende musik skal eleverne også lære at inddrage digitale muligheder og teknikker. Eleverne skal lære at bearbejde musik digitalt, så de kan skabe et selvstændigt udtryk.

Komposition

Arbejdet med komposition foregår fortrinsvis med brug af instrumenter og it med forskellig vægtning i henhold til det enkelte undervisningsforløb. Eleverne skal dog fortsat inddrage deres stemme i det skabende arbejde med komposition. Eleverne skal arbejde med at skabe egne numre, som kan indgå i klassens repertoire, og som kan bruges ved fælles optræden. I arbejdet inddrages digitale enheder med deres særlige muligheder for at fastholde og redigere et musi-

kalsk forløb. Det er fortsat centralt, at der indgår skriveprocesser i elevernes arbejde med komposition, herunder nedskrivning af egne tekster. Komposition er en integreret del af musikudøvelsen.

Improvisation

Kravene til elevernes improvisation øges, således at eleverne efterhånden lærer at improvisere over fastlagte akkordforløb med brug af improvisationsskalaer. Det er væsentligt, at improvisationen foregår inden for fastlagte musikalske rammer, hvor valgmulighederne er overskuelige. I forbindelse med improvisation skal eleverne træne deres gehør.

Bevægelse

Eleverne skal lære at arbejde med koreografi og bevægelsesmønstre, der kan udvikles til egentlige danse. Koreografi handler i bred forstand om at sammensætte sekvenser af bevægelse. Eleverne skal arbejde i større eller mindre grupper med skabelse af koreografier, der kan bruges og sammensættes til større serier og desuden indgå i sammenhæng med musikudøvelse.

MUSIKFORSTÅELSE

Kompetenceområdet **musikforståelse** omfatter fire færdigheds- og vidensområder:

- **Musikoplevelse** omhandler elevernes evne til at lytte opmærksomt til musik fra forskellige genrer.
- **Musikkens funktion** fokuserer på musikkens virkning i forskellige sociale og kulturelle sammenhænge.
- **Analyse** fokuserer på elevernes brug af centrale musikalske parametre.
- **Musikhistorie** tager sit udgangspunkt i elevernes arbejde med udvalgte perioder i musikhistorien.

Musikoplevelse

Eleverne skal i stigende grad lære at blive fortrolige med musik fra forskellige genrer, kulturer og perioder. Igennem arbejdet med musikoplevelse forholder eleverne sig til musikeksempler ud fra forskellige tilgange. Det kan eksempelvis være direkte associationer, mere beskrivende tilgange eller som tolkning i andre udtryksformer. Ud over vesterlandsk musik skal undervisningen rumme eksempler fra andre musikkulturer.

Musikkens funktion

Eleverne skal lære at forholde sig til musikkens anvendelse, funktion og virkning i samfundet generelt. Eleverne skal indgå i drøftelser om musikkens roller i forskellige sammenhænge, herunder ved fester, religiøse handlinger, til koncerter, i stormagasiner, på restauranter, i radioudsendelser, film og andre elektroniske medier. Det er væsentligt, at eleverne lærer at forholde sig til deres eget musikforbrug. Som led i diskussionerne skal elevernes opmærksomhed henledes på spændingsfeltet mellem musik som kunstnerisk udtryk og som handelsvare.

Analyse

Eleverne skal udbygge deres kendskab til almindelige musikalske fagbegreber, herunder tema og motiv, og fortsat lære at inddrage dem i analysen. Musikalsk notation inddrages i stigende omfang, så eleverne lærer at aflæse en melodibevægelses konturer og genkende rytmiske og melodiske motiver. Eleverne skal som led i undervisningen have indsigt i de mest elementære akkordsammenhænge. Musikanalysen er tæt knyttet til musikudøvelsen.

Musikhistorie

Eleverne skal lære at arbejde med musikhistorie med udgangspunkt i musikhistoriske perioder. Det er væsentligt, at relevante fagbegreber indgår i arbejdet. Eleverne skal have kendskab til udvalgte perioders karakteristiske stilræk og centrale personer. Undervisningen i musikhistorie kan eksempelvis foregå som led i tværfaglige forløb. Det er fortsat centralt, at eleverne som led i arbejdet med musikhistorie tilegner sig viden via læsning af fagspecifikke tekster.

TRINFORLØB FOR 9. OG 10. KLASSETRIN

Musikfaget danner basis for at udvikle samspillet mellem skolen og andre relevante institutioner. Dette kan eksempelvis være musik- og kulturskoler, musikforeninger og det professionelle musikliv. Eleverne skal kunne deltage i aktiviteter, der involverer samarbejde med sådanne institutioner uden for skolen.

Elevernes oplevelser og erfaringer med musik fra det obligatoriske forløb samt fra fritiden medtænkes i forbindelse med planlægning af undervisningen.

Elevernes arbejde i musik skal munde ud i musikalske produkter eller en fremførelse, fx en koncert (julekoncert, forårskoncert etc.).

Undervisningen i musikudøvelse sigter mod, at eleverne lærer at udtrykke sig musikalsk i fællesskab med hinanden. I undervisningen indgår udøvende såvel som skabende aktiviteter. Det er centralt, at undervisningen tilrettelægges med opmærksomhed på differentiering, så hver enkelt elev kan udfolde sit eget potentiale.

Undervisningen i musikforståelse sigter mod, at eleverne aktivt kan forholde sig til musikkens rolle i samfundet og for den enkelte. Det er centralt, at skolens musikundervisning ses i relation til såvel pædagogiske som kommercielle musiktilbud uden for skolen.

MUSIKUDØVELSE

Kompetenceområdet **musikudøvelse** omfatter seks færdigheds- og vidensområder:

- **Sang** er centreret omkring elevernes udvikling af egen stemme og stemmebrug.
- **Spil** omhandler elevernes instrumentale færdigheder.
- **Komposition og arrangement** fokuserer på, hvordan eleverne kan skabe egne musikalske udtryk samt reducere eller udvikle musikalske forlæg.
- **Musik og digitale medier** fokuserer på elevernes brug af digitale medier i forbindelse med forskellige sider af musikfaget.
- **Fremførelse** drejer sig om elevernes musikalske performance.
- **Musikudstyr** fokuserer på elevernes betjening af teknisk musikudstyr.

Sang

Eleverne skal udvikle deres stemmer, hvilket vil sige at lære stemmen at kende som et instrument med mange klangmuligheder. Arbejdet med stemmebrug finder primært sted i grupper, så eleverne lærer at anvende deres stemmer på forskellige måder i et fælles musikalsk udtryk også med flerstemmighed.¹ Eleverne skal lære at arbejde med sund stemmefunktion og med, hvordan stemmen kan bruges i forhold til et valgt stilistisk udtryk. Mikrofonsang indgår som led i undervisningen.

Spil

Under spil arbejdes med rotation på forskellige instrumenter, således at eleverne udvikler forståelse for instrumenternes funktion i det musikalske udtryk. Eleverne arbejder med sigte på instrumental beherskelse, og den enkelte elev skal have mulighed for efterhånden at arbejde særligt intensivt med et bestemt instrument. Eleverne skal lære at spille uden og med notation også med afledte toner og i F-nøglen.

Komposition og arrangement

Eleverne skal lære enkle kompositionsteknikker, og undervisningen vil oftest være nært knyttet til den udøvende praksis. Undervisning i musikalske principper for komposition kan eksempelvis kædes sammen med anvendelse af digitale

1 Mål for højere niveauer er markeret med grå baggrund (MSA) samt grå baggrund og understreget (gymnasie)

teknologier, således som det praktiseres i digital musikproduktion. Intuitiv (= brugervenlig) software kan hjælpe med at vise eleverne, hvad der kan lade sig gøre rent teknisk, og undervisningen må derfor også fokusere på musikalske kriterier for, hvad der kan eller evt. ikke kan fungere i det færdige musikalske udtryk. Eleverne skal gennem arbejdet med komposition udvikle deres forståelse for musikalsk form, harmonisering og instrumentering. Undervisning i arrangement bygger på de samme elementer som beskrevet under komposition. Eleverne skal lære, hvordan foreliggende musik kan reduceres eller udvikles med henblik på elevernes aktuelle muligheder for at spille og synge en tilpasset version af et givet forlæg.

Kompositioner og arrangementer skal noteres med hjælp af digitale notationsprogrammer.

Musik og digitale medier

Eleverne skal lære at inddrage digitale teknologier, hvor det er relevant. Digitale medier skal inddrages både i forbindelse med at udføre og at

skabe musik samt i forbindelse med distribution af musik.

Fremførelse

Eleverne skal blive fortrolige med at fremføre musik for andre. Dette indebærer, at eleverne skal have særligt fokus på performance, hvilket vil sige, at de kan forberede sig individuelt og som gruppe på at skulle optræde for andre. Særlige problemstillinger med henblik på øveteknikker, mental forberedelse og sceneoptræden indgår derfor som en integreret del af undervisningen.

Musikudstyr

Eleverne skal lære at betjene musikudstyr i nødvendigt omfang. For at eleverne opnår forståelse for hinandens funktion i en musikgruppe, må alle have et vist indblik i, hvordan forskellige former for teknisk musikudstyr fungerer, herunder samspillet mellem akustisk og elektrisk udstyr. Dette indgår derfor i undervisningen, herunder i forbindelse med rotation.

MUSIKFORSTÅELSE

Kompetenceområdet **musikforståelse** omfatter fire færdigheds- og vidensområder:

- **Musikliv** er centreret omkring musiklivet uden for skolen.
- **Musikanalyse** fokuserer på analyse af musik og egen oplevelse af musik.
- **Musikkens anvendelse** omhandler vurdering af musikkens anvendelse i forskellige kontekster.
- **Musik i medier** fokuserer på, hvordan musik indgår på forskellige medieplatforme.

Musikliv

Eleverne skal kunne orientere sig i og om musiklivet uden for skolen. Eleverne skal vurdere professionelle koncerter på skolen samt musiktilbud uden for skolen, hvilket skal danne udgangspunkt for refleksion over og stillingtagen til musiklivets mangfoldighed, herunder musikforbrug i hverdagen, koncerttilbud, talentkonkurrencer og musiksmag.

Musikanalyse

Eleverne skal lære at analysere og reflektere over musikkens struktur og udtryk. Der lægges vægt på forholdet mellem analytisk viden om musik og den enkeltes forståelse og oplevelse af musik.

Undervisning i musikanalyse bidrager til at vække elevernes forståelse for, hvordan musikoplevelser på den ene side kan fremme fællesskabet og på den anden side være dybt personlige. Eleverne skal lære at anvende relevante fagbegreber i forbindelse med analysearbejdet, herunder gængse **akkordsammenhænge og toneart samt elementær viden om forskellige genrer.**

Musikkens anvendelse

Eleverne skal lære, hvordan musik anvendes i samfundet. Eleverne skal udvikle deres forståelse for, hvorvidt musikalske udtryk, herunder elevernes egne, har mulighed for at indgå i sam-

menhænge uden for undervisningen, herunder digitale miljøer og subkulturer.

Eleverne skal have indblik i lokalsamfundets musiktilbud. Dette kan eksempelvis være musikskole, kirkekor, klubtilbud, øvelokaler, spillesteder og musikforeninger.

Musik i medier

Eleverne skal lære at kunne reflektere kritisk over, hvordan musik indgår og anvendes i forskellige medier. Undervisningen tilrettelægges, så eleverne konfronteres med musikkens rolle og funktion på forskellige medieplatforme, herunder på internettet og i film.

SPROGLIG UDVIKLING

Sproglig udvikling er en central del af elevernes arbejde med musik. Sproglig udvikling har fokus på fire dimensioner af det talte og det skrevne sprog: Samtale, lytte, læse og skrive.

Ordkendskab

Musikfaget understøtter den sproglige udvikling gennem fokus på musikfaglige begreber (danske og tyske), som udfoldes og integreres i undervisningen samt tekstlæsning om musik, herunder informationssøgning. Desuden understøttes den sproglige udvikling gennem arbejde med sproglige udtryk for musikoplevelse og den sproglige dimension ved analyse og refleksion over musik.

Teksters formål og struktur

Gennem arbejde med et bredt repertoire af sange og salmer samt rim og remser skal eleverne lære at fokusere på det tekstlige indhold samt sprogets elementer og udtale. Sang er i denne sammenhæng at forstå som læsning i praksis. De sprog, som eleverne har kendskab til, inddrages i forbindelse med sange som indhold i undervisningen. Det er væsentligt, at sangteksternes indhold i form af begreber, kulturfænomener,

historiske sammenhæng mv. udfoldes for eleverne. Eleverne skal endvidere arbejde med faglig læsning i forbindelse med notation, som indgår i både sammenspil og musikanalyse. Som led i arbejdet med musikhistorie skal eleverne læse fagspecifikke tekster. I forbindelse med komposition skal eleverne bl.a. arbejde med at komponere egne tekster. I en sådan proces indgår skriveprocesser som et naturligt led i at fastholde egne tekster.

Arbejdet med at integrere musikalske og sproglige udtryksformer i et helhedsudtryk støtter både elevernes musikalske og sproglige udvikling. Gennem arbejdet med sang og musik lærer eleverne om sammenhænge mellem musikalske og sproglige grundelementer og mulige betydninger. Der henvises derudover til de gældende MÅL FOR SPROG OG LÆSNING.

IT OG MEDIER

It og medier er en stor ressource for musikundervisningen og anvendes metodisk i forbindelse med mange sider af musikfaget. It- og mediekompetencerne kan udskilles i fire elevpositioner, som i praksis vil have store overlap og sammenfald.

Eleven som kritisk undersøger

Eleverne skal lære at søge forskellige relevante ressourcer i digitale medier. Dette gør sig særligt gældende i musikforståelse, hvor eleverne bl.a. skal læse fagspecifikke tekster. Eleverne kan eksempelvis arbejde med at finde relevante musikeksempler, at søge lydeksempler og billeder af relevante musikinstrumenter eller at søge musikhistorisk materiale i form af leksikal viden og billeder.

Eleven som analyserende modtager

Eleverne skal kunne vurdere musikkens rolle på forskellige medieplatforme. Dette kan eksempelvis foregå ved inddragelse af forskellige medieplatforme i forbindelse med musiklytning.

Eleven som målrettet og kreativ producent

Digitale medier indgår i særlig grad under kompetenceområdet musikalsk skaben, hvor disse anvendes til at skabe, fastholde og bearbejde musikalske udtryk. Eleverne arbejder digitalt med lydformning og egentlig komposition. I forbindelse hermed kan eleverne eksempelvis arbejde med remediering af allerede eksisterende materiale eller redigering af egne indspilninger. Der kan eksempelvis arbejdes på PC'er, tablets og mobiltelefoner.

Eleven som ansvarlig deltager

Eleverne skal lære, hvornår man med respekt for andres rettigheder kan anvende allerede produceret materiale i egne kreative processer. Dette kan eksempelvis indgå, når eleverne arbejder med allerede produceret materiale.

INNOVATION OG ENTREPRENØRSKAB

Faget musik både fordrer og udvikler innovation og entreprenørskab hos eleverne. Dette kommer særligt til udtryk under kompetenceområderne *musikudøvelse* og *musikalsk skaben*. Innovation og entreprenørskab kan udskilles i fire komplementære og indbyrdes afhængige dimensioner: Handling, kreativitet, omverdensforståelse og personlig indstilling.

I kompetenceområdet *musikudøvelse* arbejdes særligt med dimensionerne omverdensforståelse og personlig indstilling hos eleverne. Den musikalske basisviden, som eleverne opnår gennem kompetenceområdet *musikudøvelse* og arbejdet med kulturelle fænomener, skikke og vaner inden for musik, udgør et væsentligt bidrag til deres omverdensforståelse. Det kontinuerlige arbejde med musikudøvelse skærper elevernes koncentration og personlige indstilling. Gennem afstemte musikalske aktiviteter arbejdes der på anerkendende og motiverende vis med at styrke elevernes tiltro til egne evner. I kompetenceområdet *musikalsk skaben* arbejdes særligt med dimensionerne kreativitet og handling. Med den

producerende tilgang oplever eleverne, at de med deres kompositioner inden for sang, spil og bevægelse kan skabe produkter til værdi for dem selv og hinanden. Eleverne skal arbejde med at eksperimentere og improvisere i tilrettelagte musikalske forløb. Gennem disse aktiviteter skaber de unikke musikalske løsninger med baggrund i deres viden, fantasi og egne idéer. I udviklingen af elevernes kreativitet fokuseres der på glæden ved at udtrykke sig, modet til at turde fejle og evnen til at vælge det særlige. Det medfører, at eleverne får erfaringer med at komme med nye bud på det allerede eksisterende og samtidig bliver i stand til at vælge nye løsninger, som kan skabe værdi for andre.

KULTURFORSTÅELSE

UNDER UDARBEJDELSE

FAGTEAMETS OVERORDNEDE PLAN

I fagteamets overordnede plan fastholdes de aftaler, som skolens fagteam indgår for faget musik på deres skole for de enkelte årgange. Planen evalueres og revideres årligt. På baggrund af fagteamets overordnede plan og fagets læreplan udarbejder den enkelte lærer sin årsplan.

AFTALER	
Undervisning	Fordeling af bestemte temaer og/eller undervisningsenheder Opbygning af kompetencer Konkrete fagspecifikke metoder Projekter Inddragelse af eksterne undervisningstilbud og ekskursioner
Differentiering	Former for differentiering Tiltag i forhold til elever med særlige behov eller begavelse
Sproglig udvikling, herunder fagsprog	Teksttyper, læsestrategier og notatteknikker
It og medier	Fagets bidrag til udvikling af elevernes it- og mediekompetencer
Innovation og entreprenørskab	Fagets bidrag til udvikling af elevernes innovative og entreprenante kompetencer
Kulturforståelse	Fagets bidrag til udvikling af elevernes kulturforståelse
Hjælpemidler og materialer	Fagafhængigt: lærebøger, opslagsværker, (elektroniske) ordbøger, lommeregner, formelsamlinger osv.
Bedømmelse	Principper for bedømmelse og udformning af dokumentation

EVALUERING

Elevers læring og trivsel følges ad, og de supplerer hinanden. En tydelig feedback- og evalueringskultur giver eleven oplevelsen af selv at være en central aktør i evalueringen af egen faglig og social udvikling og trivsel. Derudover kan elevens systematiske medinddragelse være med til at udvikle skolen generelt og læringsmiljøet specielt samtidig med, at den er en vigtig tilbage melding til læreren og fagteamet. I Skoleforeningens inklusionspolitik står:

Det er centralt for et barns trivsel, udvikling og livschancer at opleve sig som en værdifuld deltager i sociale og faglige fællesskaber. Det gavner alle børn i fællesskabet, når læringen tilrettelægges på en måde, der tilgodeser mange forskellige behov og skaber deltagelsesmuligheder for alle.¹

For at støtte op om den faglige og sociale udvikling gennemføres der på skolerne trivselsundersøgelser af undervisnings- og læringsmiljøet. Trivselsundersøgelserne inddrages i evaluerings samtaler og skal resultere i handleplaner for skolen og de elever, der ikke trives.² Udover at give bedre trivsel er dette med til at støtte eleven i hans eller hendes faglige udvikling og giver eleven en mere aktiv rolle i sin egen læreproces.

For at eleven kan få det fulde udbytte af undervisningen, er det vigtigt, at de intentioner, lærerne har med undervisningen, synliggøres for eleven.³ Sammenhængen mellem undervisningen og elevernes læring skal altså være tydelig og gennemskuelig. Det forudsætter, at undervisningen er baseret på klare mål og kriterier, hvor evaluering spiller en central rolle.

Den faglige evaluering forstås som systematisk dokumentation og faglig bedømmelse af den enkelte elevs udvikling og standpunkt. Evalueringen omfatter alle fagets kompetenceområder og skal forholde sig til både arbejds- og læreproces

samt resultater. Evalueringen er således en del af en løbende dialog mellem elev, forældre og lærer og indeholder elementer af feedback, rådgivning, vejledning og støtte, der åbner for nye perspektiver. Evalueringen skal løbende understøtte elevens tiltro til egne evner og en erkendelse af, at al læring er en proces, hvor det at kunne acceptere usikkerhed og turde fejle er en vigtig del af læringsprocessen. Som sådan er evalueringen også en del af elevens dannelsesproces.

Summativ og formativ evaluering af det faglige

Evalueringen er både en summativ (afsluttende) og en formativ (løbende) evaluering, der støtter elevernes udbytte af undervisningen og lærerens planlægning. For læreren tjener evalueringen det formål at være på forkant med elevernes udbytte og på et tidligt tidspunkt at kunne justere og eventuelt revidere læringsmål og metoder samt fastlægge nye mål for undervisningen. Evalueringen er således en del af et systematisk arbejde, der indbefatter planlægning, tilrettelæggelse, gennemførelse og evaluering af undervisningen, ligesom lærerens evaluering er udgangspunktet for undervisningsdifferentiering. Jo mere læreren ved om, hvad eleven kan og ved, og om hvordan eleven lærer og motiveres, jo bedre kan undervisningen tilrettelægges derefter. Den løbende feedback og evaluering er for eleven en hjælp til selvevaluering og støtte for den videre læreproces og har således afgørende betydning for elevens læringsresultater.

Fælles Evaluering

Eleverne deltager på nogle årgange i Skoleforeningens obligatoriske Fælles Evaluering og de dertil hørende frivillige prøver som et led i at afdekke en række af elevernes basiskompetencer. Fælles Evalueringens pædagogiske prøver er ikke direkte en evaluering af et undervisningsforløb, hvorfor de ikke kan anvendes som prøver og prøvelignende bidrag eller indgå i halv- og helårsevalueringen af eleven. Der gives således heller ikke karakterer for prøver i forbindelse med Fælles Evaluering. Der arbejdes formativt (fremadrettet) med resultaterne i dialog med elever og forældre

1 Skoleforeningens inklusionspolitik fra 2016 se: <http://www.skoleforeningen.org/indsatsomraader/inklusion>

2 Dansk Center for Undervisningsmiljø: Dansk Center for Undervisningsmiljø se: <http://dcum.dk/>

3 John Hattie, Visible Learning (2009)

samt på teammøder/klassekonferencer/i fagteams.

Evalueringsformer

Den evaluerende, didaktiske refleksion er en refleksion over, hvor godt undervisningsforløbet understøttede elevernes opnåelse af det ønskede læringsudbytte. Arbejdet med læringsmål sikrer et godt grundlag for lærerens evaluering af

elevens læringsudbytte. Den løbende evaluering undervejs i forløbet følges op af en evaluering af læringsudbyttet ved undervisningsforløbets afslutning. Her skal læreren både evaluere, om eleverne har nået målet, men det kan også være nyttigt at få elevernes feedback på undervisningen. Evaluering kan derfor foretages på fire niveauer:⁴

Elevernes læringsudbytte – selvevaluering	Elevernes læringsudbytte – lærerens vurdering – feedback
Lærerens undervisning – selvevaluering	Lærerens undervisning – elevernes vurdering – feedback

Der er forskellige måder, man kan evaluere elevernes læring og undervisningen på. Det kan fx være gennem analyse af elevens proces og produkter, observationer af elevernes læringsudbytte og egen undervisningspraksis samt gennem dialog som evaluering af undervisning og mål mellem både lærer-elev, lærer-elev-forældre og lærer-lærer.

I forbindelse med evaluering er arbejdet med tegn på læring et vigtigt hjælpemiddel i forhold til den løbende evaluering.

Bedømmelse

I bedømmelsen skelnes der mellem to bedømmelsesområder: *undervisningsbidrag*⁵ og *prøver og prøvelignende bidrag*,⁶ der begge skal dokumenteres.

Undervisningsbidrag omfatter alle elevens præstationer i den daglige undervisning eller undervisningskontekst, det vil sige alle mundtlige, skriftlige og praktiske præstationer, hvad enten der er tale om selvstændigt arbejde, par- eller gruppearbejde. Der kan gennemføres tests på højst 20 min. inden for udvalgte færdigheds- og vidensmål.

Prøver og prøvelignende bidrag skal tilgodesee fagets kompetenceområder, de tre taksonomiske niveauer (I reproduktion, II anvendelse og reorganisering og III vurdering, perspektivering og refleksion) og kan være skriftlige, mundtlige og praktiske, således fx også en portfolio. Bedømmelsen skal basere sig på tydelige vurderingskriterier, som er kendt af eleverne på forhånd. Bedømmelsen må ikke kun indeholde en vurdering (summativ evaluering), men skal også være en fremadrettet læringshjælp til eleven (formativ evaluering). Læreren skal målrette og differentiere sin feedback under hensyn til elevens forudsætninger og potentialer.

De evalueringsformer, der anvendes i løbet af skoleåret, skal give eleven mulighed for at vise de erhvervede kompetencer i gentagne og skiftende sammenhænge.

Halv- og helårsevaluering

Den formative evaluering er grundlag for halv- og helårsevalueringen, der er en juridisk handling og derfor underlagt regler, der skal følges.

Ved en samlet bedømmelse af elevens præstationer skelnes der mellem præstationerne i de såkaldte undervisningsbidrag og præstationerne i prøver og prøvelignende bidrag.

Halv- og helårsevalueringen skal afspejle elevens faglige niveau baseret på kompetencemålene i

4 Læringsmål – Inspiration til arbejdet med læringsmål i undervisningen, Ministeriet for børn, undervisning og ligestilling (2016)

5 *Unterrichtsbeiträge*

6 *Leistungsnachweise*

læreplanen og er resultatet af både en faglig og en pædagogisk vurdering.

Undervisningsbidragene – altså den daglige undervisning – skal vægtes højest. Det skal sikres, at bedømmelsen baserer sig på forskellige former for undervisningsbidrag.

Elevens arbejdsindsats eller adfærd kan som udgangspunkt ikke indgå i grundlaget for halv- og helårsevalueringen. Sådanne faktorer kan alene inddrages, hvis de påvirker elevens faglige niveau, eller hvis faget på det pågældende trin indeholder mål, der omfatter disse forhold.

OBLIGATORISK EVALUERING: PRØVER OG PRØVELIGNENDE BIDRAG

Fællesskole 5.-10. klasse

Ud over evaluering og dokumentation af elevens faglige præstationer på baggrund af undervisningsbidragene, er der følgende krav om antal prøver og prøvelignende bidrag:

	5. klasse	6. klasse	7. klasse	8. klasse	9. klasse	10. klasse
Tysk	4	4	4	4	4	4
Matematik	4	4	4	4	4	4
Dansk	4	4	4	4	4	4
Engelsk	-	2	4	4	4	4
Natur/teknologi	2	2				
Geografi			2	2	2	2
Fysik og kemi			2	2	2	2
Biologi			2	2	2	2

Se antal fælles evalueringer på www.evaluering.de

Antallet af prøver og prøvelignende bidrag skal fordeles ligeligt på de to halvår.

I fagene historie, religion, samfundsfag, idræt, musik, billedkunst og madkundskab er der ingen prøver og prøvelignende bidrag. Her evalueres og dokumenteres elevens faglige præstationer på baggrund af undervisningsbidrag.

KILDER

Vedtægter for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V., Dansk Skoleforening for Sydslesvig, 2011:

<http://www.skoleforeningen.org/media/46171/Skoleforeningens-vedtaegter.pdf>

Forenklede Fælles Mål, Undervisningsministeriet, 2014-2018:

<http://www.emu.dk/omraade/gsk-laerer>

Mål for Sprog og Læsning for dagtilbud, grund- og fælleskolen, Dansk Skoleforening for Sydslesvig, 2016:

<http://www.skoleforeningen.org/media/2871934/maalene-for-sprog-og-laesning.pdf>

Skoleforeningens inklusionspolitik, Dansk Skoleforening for Sydslesvig, 2016:

<http://www.skoleforeningen.org/foreningen/vedtaegter-og-politikker/inklusionspolitik>

Zeugnisverordnung (ZVO), Ministerium für Bildung und Frauen des Landes Schleswig-Holstein, 2008:

<http://www.gesetze-rechtsprechung.sh.juris.de/jportal/?quelle=jlink&query=ZeugnV+SH&psml=bssshoprod.psml&max=true&aiz=true>

Landesverordnung über Gemeinschaftsschulen (GemVO), Ministerium für Bildung und Wissenschaft

des Landes Schleswig-Holstein, 2014: <http://www.gesetze-rechtsprechung.sh.juris.de/jportal/?quelle=jlink&query=GemSchulV+SH&psml=bssshoprod.psml&max=true&aiz=true>

Fachanforderungen, Ministerium für Schule und Berufsbildung des Landes Schleswig-Holstein, 2014-2016:

<http://lehrplan.lernnetz.de>

Leitfäden zu den Fachanforderungen, Ministerium für Schule und Berufsbildung des Landes Schleswig-Holstein,

2014-2016: <http://lehrplan.lernnetz.de>

BILAG

Pejlemærker for god undervisning

Dygtige undervisere er den enkeltstående faktor, der har størst indflydelse på elevernes udbytte af undervisningen. Debatten handler dog ofte om meget andet end selve kerneopgaven – undervisningen.

Der bør bruges flere kræfter på skolernes og uddannelsesinstitutionernes kerneopgave og på at udvikle undervisningen – både i hverdagens skolepraksis og i den større nationale debat om undervisningsområdet. Danske Underviserorganisationers Samråd og Undervisningsministeriet har derfor i fællesskab udarbejdet 12 pejlemærker for, hvad der kendetegner god undervisning. Pejlemærkerne udgør ikke en facitliste, men er et oplæg til en lokal og national faglig debat om, hvad god undervisning er og hvordan god undervisning skabes.

Formål og værdier

1. God undervisning fremmer elevernes faglige, sociale og personlige udvikling og dannelse og lever op til uddannelsernes mål, formål og værdier.

Rammer og forudsætninger for god undervisning

2. God undervisning bygger på lærerens engagement, motivation og professionelle ansvar og dømmekraft.
3. God undervisning udføres og udvikles af fagligt og pædagogisk kompetente og opdaterede lærere.
4. God undervisning sker inden for tidsmæssige, fysiske og organisatoriske rammer, der skaber rum til faglig dialog, udvikling, planlægning, opfølgning og feedback.
5. God undervisning udvikles fagligt og pædagogisk i et miljø præget af tillid, åbenhed og samarbejde.

God undervisning – i samspillet mellem lærer og elever

6. God undervisning har faglig ambition, en tydelig retning og struktur.
7. God undervisning bygger på høje forventninger til alle elever og fremmer elevernes progression.
8. God undervisning fremmer og praktiserer demokratiske principper.
9. God undervisning bygger videre på og udvider elevernes erfaringsverden.
10. God undervisning sker i et trygt læringsmiljø med rum til at stille spørgsmål, reflektere og begå fejl.
11. God undervisning bygger på gensidig respekt mellem lærere og elever.
12. God undervisning er varieret og sætter elevgruppens mangfoldige kompetencer i spil.

CENTER FOR PÆDAGOGIKS LÆREPLANSGRUPPER

Fag	Konsulent/tovholder	Sparringspartnere	Skole
Dansk	Tina Joost	Anne Karin Sjøstrøm Bente Knutzen-Koch Laura Lund Clausen	Bøl-Strukstrup Danske Skole Bredsted Danske Skole A. P. Møller Skolen
Tysk	Henry Bohm	Tina Rother Jessica Petersen Andrea Tutlewski	Gustav Johannsen-Skolen Jaruplund Danske Skole Gustav Johannsen-Skolen
Engelsk	Team Engelsk	Lis Bewernick Else Brink Nielsen Lis Blumenau	Skovlund-Valsbøl Danske Skole Cornelius Hansen-Skolen Husum Danske Skole
Matematik	Markus Hausen	Sandra Döhrwaldt Stefanie Bernsee Reimo Hinske	Cornelius Hansen-Skolen Jes Kruse-Skolen Jes Kruse-Skolen
Natur/teknologi	Kirsten la Cour, senere Rasmus Raun	Kirsten Weiss Sybilla Nitsch Jörg Liedtke	Jaruplund Danske Skole Hans Helgesen-Skolen Læk Danske Skole
Biologi	Kirsten la Cour, senere Rasmus Raun	Daniel Frost Larsen Frauke Pløen, senere Inga Rühmann	Husum Danske Skole A. P. Møller Skolen A. P. Møller Skolen
Geografi	Kirsten la Cour, senere Rasmus Raun	Markus Lorenzen Rasmus Raun Mette Lorenzen	A. P. Møller Skolen Cornelius Hansen-Skolen Jens Jessen-Skolen
Fysik og kemi	Kirsten la Cour, senere Rasmus Raun	Peter Aggerholm Tim Steffensen Iben Hougaard Grethe Andersen	Gustav Johannsen-Skolen Gustav Johannsen-Skolen A. P. Møller Skolen Duborg-Skolen
Religion	Kirsten la Cour, senere Christian Schlömer	Mette Jessen Jenny Heim (2016/17)	Store Vi Danske Skole Læk Danske Skole
Historie	Kirsten la Cour, senere Christian Schlömer	Verena Gülck Leif Mikkelsen	Gustav Johannsen-Skolen Duborg-Skolen
Samfundsfag	Kirsten la Cour, senere Christian Schlömer	Philipp Becker Leif Mikkelsen	Jes Kruse-Skolen Duborg-Skolen
Idræt	DSIS	Monica Eichhorn Bettina Andresen Susanne Terkelsen	Gustav Johannsen-Skolen Lyksborg Danske Skole Bøl-Strukstrup Danske Skole
Madkundskab	Charlotte Havn		Gustav Johannsen-Skolen
Musik	Ture Pejtersen	Jutta Öhler	A. P. Møller Skolen
Billedkunst	Dirk Jäger	Vibeke Lund	Jens Jessen-Skolen

Team Læreplan: Skole- og Gymnasiekontoret, de pædagogiske konsulenter for fagene, tovholder CfU
Redaktion: Mette Tode, Katrine Hoop og Alexander Rambow.